DOMSTOLENS DOM (sjätte avdelningen)
den 20 juni 2002 *

I mål C-401/99,

angående en begäran enligt artikel 234 EG, från Schleswig-Holsteinisches Oberverwaltungsgericht (Tyskland), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Peter Heinrich Thomsen

och

Amt für ländliche Räume Husum.

Ytterligare deltagare i rättegången:

Helga Henningsen,

Ute Henningsen

och

Peter Henningsen,

* Rättegångsspråk: tyska.

angående tolkningen av artiklarna 7.2 och 9 c i rådets förordning (EEG) nr 3950/92 av den 28 december 1992 om införande av en tilläggsavgift inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter (EGT L 405, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 47, s. 159),

meddelar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av ordföranden på andra avdelningen N. Colneric, tillförordnad ordförande på sjätte avdelningen, samt domarna C. Gulmann och V. Skouris (referent),

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören H.A. Rühl,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

— Peter Heinrich Thomsen, genom U. Jensen, Rechtsanwalt,

— Amt für ländliche Räume Husum, genom B. Mildenstein, i egenskap av ombud,

— Helga Henningsen, Ute Henningsen och Peter Henningsen, genom A. Piltz, Rechtsanwalt,

— Tysklands regering, genom W.-D. Plessing och B. Muttelsee-Schön, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom M. Niejahr, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid förhandlingen den 7 juni 2001 av: Peter Heinrich Thomsen, Tysklands regering och kommissionen,

och efter att den 20 september 2001 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Schleswig-Holsteinisches Oberverwaltungsgericht har, genom beslut av den 22 september 1999 som inkom till domstolens kansli den 18 oktober samma år, i enlighet med artikel 234 EG ställt tre frågor om tolkningen av artiklarna 7.2 och 9 c i rådets förordning (EEG) nr 3950/92 av den 28 december 1992 om införande av en tilläggsavgift inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter (EGT L 405, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 47, s. 159).

2 Frågorna har uppkommit i en tvist mellan Peter Heinrich Thomsen och Amt für ländliche Räume Husum angående ett av den senare meddelat beslut enligt vilket, sedan ett arrendeavtal löpt ut, referenskvantiteter för ett av Peter Heinrich Thomsen arrenderat mjölkproducerande jordbruksföretag tilldelats Helga, Ute och Peter Henningsen, vilka blivit ägare till detta genom arv.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

3 Till följd av en bestående obalans mellan utbud och efterfrågan inom mjölksektorn infördes år 1984 ett system för tilläggsavgifter för mjölk genom rådets förordning (EEG) nr 856/84 av den 31 mars 1984 om ändring av förordning (EEG) nr 804/68 om den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter (EGT L 90, s. 10; svensk specialutgåva, område 3, volym 17, s. 95). Enligt artikel 5c i rådets förordning (EEG) nr 804/68 av den 27 juni 1968 (EGT L 148, s. 13; svensk specialutgåva, område 3, volym 2, s. 52), i dess lydelse enligt förordning nr 856/84, skall en tilläggsavgift betalas för de kvantiteter mjölk som överstiger en referenskvantitet som närmare skall fastställas.

4 De allmänna tillämpningsföreskrifterna för tilläggsavgiften anges i rådets förordning nr 857/84 av den 31 mars 1984 om allmänna tillämpningsföreskrifter för den avgift som avses i artikel 5c i förordning nr 804/68 inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter (EGT L 90, s. 13)

5 Förordning nr 857/84 har upphävts genom förordning nr 3950/92, i enlighet med vilken systemet för tillämpning av tilläggsavgifter har förlängts till den 1 april 2000 trots att det från början var tänkt att tillämpas till den 1 april 1993.

6 I artikel 5 andra stycket i förordning nr 3950/92 stadgas följande:

"... referenskvantiteter som är disponibla för producenter, som inte har salufört mjölk eller andra mjölkprodukter under en tolvmånadersperiod, [skall] överföras till den nationella reserven och får omfördelas i enlighet med första stycket. Om producenten återupptar produktionen av mjölk eller andra mjölkprodukter, inom en period som skall fastställas av medlemsstaten, skall han senast den 1 april som följer efter dagen för ansökan beviljas en referenskvantitet i enlighet med artikel 4.1."

7 I artikel 7 i förordning nr 3950/92 föreskrivs följande:

"1. Referenskvantiteter som finns disponibla i ett företag skall i händelse av... genom försäljning, utarrendering eller arv överföras tillsammans med företaget till de producenter som tar över företaget i enlighet med närmare bestämmelser som medlemsstaterna skall fastställa med hänsyn till de arealer som används för mjölkproduktion eller andra objektiva kriterier och i förekommande fall, eventuella avtal mellan parterna. Varje del av referenskvantiteten som inte har överförts tillsammans med företaget skall tillföras den nationella reserven.

...

2. Om det inte finns något avtal mellan parterna i det fall ett arrendekontrakt löper ut utan att det finns möjlighet till förnyelse på liknande villkor eller i situationer som medför jämförbara rättsliga effekter, skall de disponibla referenskvantiteterna i det aktuella företaget helt eller delvis överföras till de producenter som övertar dem, i enlighet med bestämmelser som antagits eller kommer att antas av medlemsstaterna med beaktande av parternas rättmätiga intressen."

8 Enligt artikel 8 första stycket första strecksatsen i förordning nr 3950/92 får medlemsstaterna "[b]evilja ersättning genom en eller flera årliga utbetalningar till producenter som åtar sig att definitivt lägga ned hela eller del[ar] av sin mjölkproduktion och tillföra den nationella reserven de således frigjorda referenskvantiteterna."

9 I artikel 9 c i förordning nr 3950/92, i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 1560/93 av den 14 juni 1993 (EGT L 154, s. 30; svensk specialutgåva, område 3, volym 50, s. 81), definieras begreppet producent på följande sätt:

"I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

...

c) producent: en fysisk eller juridisk person eller en grupp av fysiska eller juridiska personer som driver ett jordbruksföretag inom en medlemsstats geografiska territorium

och

— som säljer mjölk eller andra mjölkprodukter direkt till konsumenten,

— och/eller levererar till uppköparen."

Den nationella lagstiftningen

10 Förbundsrepubliken Tyskland har reglerat överföringen av referenskvantiteter genom Milchgarantiemengenverordnung (tysk förordning om garantikvantiteter för mjölk) av den 21 mars 1994 (BGBl. 1994 I, s. 586), i dess lydelse enligt den trettioförsta Änderungsverordnung av den 3 augusti 1994 (BGBl. 1994 I, s. 2050) och den trettioandra Änderungsverordnung av den 26 september 1994 (BGBl. 1994 I, s. 2575, nedan kallad MGV).

11 När en del av ett företag upplåts på grund av ett arrendeavtal, överförs också den referenskvantitet som tillhör marken till arrendatorn enligt 7 § punkt 2 MGV. Referenskvantiteten motsvarar förhållandet mellan den mark i den upplåtna delen av företaget som används för mjölkproduktion, och företagets mark i dess helhet.

12 Om arrendatorn inte kan få till stånd en förlängning av avtalet och om han vill fortsätta mjölkproduktionen, överförs, enligt 7 § punkt 4 MGV, hälften av den motsvarande referenskvantiteten, dock högst 2 500 kg per hektar, till upplåtaren. Denna begränsning gäller inte i de fall då upplåtaren har behov av referenskvantiteterna för att producera mjölk till sig själv, sin make/maka eller sina barn.

13 Enligt 9 § MGV skall mjölkproducenten för köparen förete ett intyg från behörig myndighet i förbundsstaten, i detta fall Amt für ländliche Räume Husum. I intyget skall anges vilken referenskvantitet som överförts, samt datum för överföringen, namnet på den mjölkproducent som överfört referenskvantiteten och produktionens fetthalt.

14 För det fall upplåtaren omedelbart upplåter marken till en annan arrendator, upprättas först ett intyg beträffande överföringen av den förre arrendatorns referenskvantiteter till upplåtaren. Därefter upprättar behörig myndighet ett andra intyg rörande överföringen av referenskvantiteterna från upplåtaren till den nye arrendatorn.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

15 Peter Heinrich Thomsen bedrev sedan den 1 juli 1982 ett mjölkproducerande företag, till en början tillsammans med sin far, i form av ett privaträttsligt bolag, och efter upplösningen av det bolaget, som ensam jordbruksföretagare. Genom ett avtal med Henningsen, träffat den 30 april 1981, arrenderade Peter Heinrich Thomsens far för tiden fram till den 30 september 1993 jordbruksmark med en sammanlagd areal av 34,29 hektar. Henningsen avled år 1991. Hans arvingar, Helga Henningsen, Ute Henningsen och Peter Henningsen, intervenienter i målet vid den nationella domstolen, sade genom brev av den 20 augusti 1993 upp arrendeavtalet med omedelbar verkan. Sedan en förlikning träffats, som fördes in i behörig Landwirtschaftsgerichts protokoll och som bland annat innebar att arrendeavtalet förlängdes till den 30 september 1995, återlämnade Peter Heinrich Thomsen den 30 september 1995 den arrenderade marken till Henningsens arvingar.

16 Som svar på en av Henningsens arvingar den 24 november 1995 ingiven ansökan intygade Amt für ländliche Räume Husum, genom beslut av den 16 januari 1996, att en referenskvantitet av 85 725 kilogram med verkan från och med den

1 oktober 1995 hade överförts till ovannämnda arvingar i egenskap av upplåtare av en del av jordbruksföretaget. Denna kvantitet motsvarade en jordbruksareal av 34,29 hektar netto. Detta beslut meddelades med stöd av 7 § andra och fjärde styckena MGV.

17 Sedan svaranden i målet vid den nationella domstolen avslagit Peter Heinrich Thomsens klagomål väckte denne hos behörig Verwaltungsgericht en talan om upphävande av beslutet av den 16 januari 1996, såsom detta redovisas i beslutet av den 14 februari 1996 rörande hans klagomål. Peter Heinrich Thomsen gjorde gällande att det enligt relevanta gemenskapsrättsliga bestämmelser endast var möjligt att överföra referenskvantiteter till mjölkproducenter. Enligt honom hade Henningsens arvingar aldrig varit mjölkproducenter och de hade inte heller för avsikt att i framtiden använda ifrågavarande mark för mjölkproduktion.

18 Genom dom av den 23 mars 1998 ogillade behörig Verwaltungsgericht Peter Heinrich Thomsens talan på den grunden att begreppet producent som avses i artikel 7.2 i förordning nr 3950/92, med hänsyn till de andra bestämmelserna i förordningen, skall tolkas extensivt, på så sätt att det avser såväl befintliga som potentiella producenter. Enligt Verwaltungsgericht skall med mjölkproducent avses personer som erhåller en referenskvantitet även om de vid den tidpunkt som skall beaktas inte vare sig säljer eller levererar mjölk.

19 Peter Heinrich Thomsen överklagade denna dom vid den hänskjutande domstolen. Den senare har uttalat att begreppet producent i den mening som avses i artikel 9 c i förordning nr 3950/92, enligt Verwaltungsgerichts tolkning, omfattar såväl befintliga mjölkproducenter som framtida, det vill säga potentiella, producenter.

20 Den hänskjutande domstolen frågar sig om detta är en riktig tolkning. Den anser att artikel 9 c i förordning nr 3950/92 har en klar lydelse och att en bokstavstolkning av denna bestämmelse innebär att referenskvantiteter, enligt

artikel 7 i förordning nr 3950/92, endast kan överföras om den sakägare som övertar jordbruksföretaget redan är eller i vart fall blir producent vid tidpunkten för överföringen.

21 Den hänskjutande domstolen anser att de i artikel 7 i förordning nr 3950/92 angivna kriterierna däremot inte är uppfyllda när vissa delar av ett jordbruksföretag, till vilket referenskvantiteter hör, genom försäljning, arrende eller återlämnande av den arrenderade marken, övergår till en person som inte är producent och som inte avser att överta en mjölkproduktion eller att upplåta marken till tredje man för detta ändamål. Den hänskjutande domstolen har i detta hänseende tillagt att när förordning nr 857/84 var i kraft medgav Bundesverwaltungsgericht (Tyskland) att ett "tillfälligt övertagande" av referenskvantiteter inom ramen för sagda förordning också var möjligt och kunde bli föremål för intyg. En sådan tolkning är dock svårförenlig med lydelsen av förordning nr 3950/92.

22 Den hänskjutande domstolen anser att en tillämpning enligt ordalydelsen av artikel 7 jämförd med artikel 9 c i förordning nr 3950/92 överensstämmer med målsättningen med denna förordning. Samtidigt bör hänsyn tas till lagstiftarens vilja, såsom den framkommer i MGV, att bevilja referenskvantiteter till sådana producenter som behöver dem för att bruka sin mark. Av övergångsbestämmelserna i MGV framgår dock att artikel 7 i förordning nr 3950/92 tolkas på ett annat sätt av den tyske lagstiftaren.

23 Det är mot bakgrund av dessa faktiska och rättsliga omständigheter som Schleswig-Holsteinisches Oberverwaltungsgericht har funnit att det finns anledning att förklara målet vilande och hänskjuta följande frågor till domstolen för förhandsavgörande:

"1) Skall artikel 7.2 i rådets förordning (EEG) nr 3950/92 av den 28 december 1992 om införande av en tilläggsavgift inom sektorn för mjölk

och mjölkprodukter tolkas så, att när ett avtal om jordbruksarrende löper ut de disponibla referenskvantiteterna i det aktuella företaget, i enlighet med bestämmelser som antagits eller kommer att antas av medlemsstaterna med beaktande av parternas rättmätiga intressen, helt eller delvis kan överföras endast om upplåtarna vid tidpunkten för återlämnande är producenter i den mening som avses i artikel 9 c i förordning (EEG) nr 3950/92?

2) För det fall begreppet producent i artikel 7.2 skall tolkas i en vidare bemärkelse, är då en överföring möjlig även om upplåtarna inte har för avsikt att börja saluföra mjölk, utan endast vill överföra referenskvantiteterna tillsammans med marken till tredje man?

3) Om fråga 2 besvaras jakande, krävs då att åtminstone den tredje man till vilken referenskvantiteterna skall överföras är producent i den mening som avses i artikel 9 c?"

Tolkningsfrågorna

24 Den hänskjutande domstolen har ställt de tre frågorna — vilka bör prövas gemensamt — för att få klarhet i huruvida artikel 7.2 i förordning nr 3950/92 skall tolkas så, att det, när ett jordbruksarrende beträffande ett mjölkproducerande jordbruksföretag löper ut, är möjligt att helt eller delvis överföra den till företaget hörande referenskvantiteten till upplåtaren inte endast om denne är mjölkproducent vid tidpunkten för arrendeavtalets upphörande, utan även om denne åtar sig att bedriva verksamhet som mjölkproducent eller överför den disponibla referenskvantiteten till tredje man som är mjölkproducent.

Yttranden som ingetts till domstolen

25 Peter Heinrich Thomsen har gjort gällande att det av artikel 7.2 i förordning nr 3950/92 följer att när ett arrendeavtal löper ut de till viss mark hörande referenskvantiteterna endast kan överföras till upplåtaren om han själv är producent i den mening som avses i artikel 9 c i denna förordning.

26 Även om man antog att det var tänkbart att göra en mer extensiv tolkning av begreppet producent, som skulle avvika från den i artikel 9 c i förordning nr 3950/92, skulle detta enligt Peter Heinrich Thomsen endast vara för att undvika rättsföljder som uppenbarligen inte eftersträvades av gemenskapslagstiftaren. Så är dock inte fallet i målet vid den nationella domstolen. Peter Heinrich Thomsen har i detta hänseende anfört att det klart framgår av flera bestämmelser i förordning nr 3950/92 att syftet med förordningen är dels att bibehålla den mjölkproduktion som förelåg innan den antogs, dels att förstärka konkurrenskraften hos sådana jordbruksföretag som är verksamma och som kan komma att utvecklas. Förordningen har inte till syfte att öka fastighetsägarnas tillgångar eller att dessa skall få ytterligare tillgångar när de, i likhet med Henningsens arvingar, inte är mjölkproducenter och inte har för avsikt att börja bedriva en mjölkproducerande verksamhet.

27 Amt für ländliche Räume Husum, Henningsens arvingar och den tyska regeringen har uppgett i huvudsak att det enligt artikel 7.2 i förordning nr 3950/92 är tillåtet för medlemsstaterna att föreskriva att de disponibla referenskvantiteterna vid ett arrendeavtals upphörande skall överföras till upplåtarna även om dessa vid arrendeavtalets upphörande inte är mjölkproducenter. De anser att begreppet producent inom ramen för artikel 7.2 borde tolkas så att det omfattar såväl befintliga som framtida mjölkproducenter. De har till stöd för sin argumentation åberopat bland annat artiklarna 5 andra stycket och 8 första stycket första

strecksatsen i förordning nr 3950/92, av vilka det enligt deras åsikt framgår att referenskvantiteter under vissa förutsättningar också kan överföras till framtida producenter.

28 Henningsens arvingar har tillagt att syftet med artikel 9 c i förordning nr 3950/92 inte är att inskränka rättigheterna avseende återlämnande av mark eller att göra en bestämning av den krets av personer till vilka en referenskvantitet kan överföras. Den definition av begreppet producent som ges i denna bestämmelse syftar nämligen endast till att bestämma vilka personer som är skyldiga att erlägga tilläggsavgift. Henningsens arvingar har påstått att principen om referenskvantiteters underordnade betydelse i förhållande till marken och därmed principen om att referenskvantiteter skall överföras till upplåtaren när arrenderad mark återlämnas är motiverad av hänsyn till skyddet för berättigade förväntningar, eftersom upplåtaren när han träffar ett arrendeavtal kan räkna med möjligheten att återuppta mjölkproduktionen efter det att den mark som utarrenderats har återlämnats.

29 Henningsens arvingar anser följaktligen att det av artikel 7.2 i förordning nr 3950/92 följer att referenskvantiteter som hör till den berörda marken vid tidpunkten för upphörande av arrendeavtal skall överföras till upplåtaren såväl om denne vid denna tidpunkt inte är mjölkproducent eller inte har för avsikt att producera mjölk som om han har för avsikt att genom försäljning eller utarrendering överföra denna mark till tredje man som vid tidpunkten för denna transaktion inte är producent.

30 Den tyska regeringen delar däremot inte den av Henningsens arvingar gjorda tolkningen på denna sista punkt. Den tyska regeringen har gjort gällande att det är möjligt att överföra referenskvantiteter till upplåtaren när denne inte har för avsikt att själv ta över mjölkproduktionen, men endast om denne har för avsikt att överföra referenskvantiteterna tillsammans med marken till tredje man. I dessa fall skall den som slutligen övertar marken vara producent i den mening som avses i artikel 9 c i förordning nr 3950/92.

31 Kommissionen har med hänvisning främst till domstolens rättspraxis och särskilt till dom av den 15 januari 1991 i mål C-341/89, Ballmann (REG 1991, s. I-25), och av den 17 april 1997 i mål C-15/95, EARL de Kerlast (REG 1997, s. I-1961), föreslagit följande svar på de tre tolkningsfrågorna. När ett arrendeavtal löper ut kan disponibla referenskvantiteter i det aktuella jordbruksföretaget helt eller delvis överföras till den person som övertar företaget, oavsett om han är upplåtare eller en ny arrendator, i enlighet med de bestämmelser som antagits eller kommer att antas av medlemsstaterna och med beaktande av parternas rättmätiga intressen, endast om denna person vid tidpunkten för övertagandet är producent i den mening som avses i artikel 9 c i förordning nr 3950/92.

Domstolens svar

32 Domstolen erinrar inledningsvis om att det av den allmänna systematiken i bestämmelserna om tilläggsavgift på mjölk följer att en referenskvantitet endast kan tilldelas en jordbruksföretagare om denne är producent. För att kunna ge ett användbart svar på frågorna bör utgångspunkten vara begreppet producent i den mening som avses i bestämmelserna i fråga, som i förevarande fall definieras i artikel 9 c i förordning nr 3950/92 (domen i det ovannämnda målet Ballman, punkt 9).

33 I detta hänseende följer av domstolens rättspraxis att arrendatorn vid utarrendering, i den mening som avses i artikel 7.1 i förordning nr 3950/92, kan få den referenskvantitet som är knuten till den mark som hör till företaget endast om han i egenskap av jordbruksföretagare är producent i den mening som avses i artikel 9 c i förordningen. På samma sätt skall vid överföring av en redan tilldelad referenskvantitet den som övertar marken vara producent för att den referenskvantitet som är knuten till marken skall kunna överföras till honom (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet EARL de Kerlast, punkt 24).

34 Det är riktigt att denna rättspraxis rör artikel 7.1 första stycket i förordning nr 3950/92, som endast avser överföring av referenskvantiteter till arrendatorn vid arrende och till den nye ägaren vid försäljning eller arv. Det måste dock medges att denna bestämmelse och artikel 7.2 inte kan tolkas olika såvitt avser reglerna om överföring av referenskvantiteter.

35 I detta hänseende skall också konstateras för det första att såväl artikel 7.1 första stycket i förordning nr 3950/92 som artikel 7.2 just handlar om överföring av de referenskvantiteter som finns disponibla "till de producenter som övertar dem". Det skulle strida mot rättssäkerhetsprincipen att ge två bestämmelser med huvudsakligen identisk lydelse, som dessutom förekommer i samma artikel i en gemenskapsrättslig förordning, olika tolkning.

36 Att bestämmelserna i artikel 7.1 och 7.2 i förordning nr 3950/92 bör ges en likartad tolkning bekräftas, för det andra, av den omständigheten att köparen och arvtagaren till ett jordbruksföretag, vilka avses i artikel 7.1 första stycket, befinner sig i en situation som är nästan identisk med upplåtarens, eftersom denne som regel är ägare till jordbruksföretaget.

37 För det tredje kan ordet producent, i den mening som avses i artikel 7.2 i förordning nr 3950/92, inte anses avse ett annat begrepp än det som avses i artikel 9 c i samma förordning eftersom det i den sistnämnda bestämmelsen preciseras att de däri angivna definitionerna används "[i] denna förordning".

38 Tvärtemot vad Henningsens arvingar och den tyska regeringen har gjort gällande, innebär för det fjärde den princip som återfinns i artikel 7.1 i förordning

nr 3950/92, enligt vilken referenskvantiteter endast kan överföras tillsammans med den mark i jordbruksföretaget till vilken de är knutna, inte att man måste anse att upplåtarens egenskap av producent inte är en förutsättning för överföringen till upplåtaren av referenskvantiteter som tidigare innehafts av arrendatorn.

39 Tvärtom utgör principen i fråga endast en nödvändig konsekvens av den grundläggande princip som följer av den allmänna systematiken i bestämmelserna om tilläggsavgift för mjölk, som det erinrats om i punkt 32 i denna dom, enligt vilken en referenskvantitet endast kan tilldelas en jordbruksföretagare om denne är mjölkproducent. Principen att referenskvantiteten endast överförs med det företag den tillhör har med andra ord som mål att förhindra att referenskvantiteter används för att få rent ekonomiska fördelar genom att utnyttja dessa referenskvantiteters marknadsvärde och inte för att producera eller saluföra mjölk (se, för ett liknande resonemang, dom meddelad denna dag i mål C-313/99, Mulligan m.fl., REG 2002, s. I-5719, punkt 30).

40 Vad gäller den tyska regeringens påstående att det följer av dom av den 23 januari 1997 i mål C-463/93, St. Martinus Elten (REG 1997, s. I-255) att den referenskvantitet som är knuten till ett jordbruksföretag vid ett arrendeavtals upphörande återgår till upplåtaren utan att det krävs att denne är producent i den mening som avses i artikel 9 c i förordning nr 3950/92, är det tillräckligt att erinra om att domstolen i den domen endast hade fått frågor om vad som skulle gälla för referenskvantiteten när arrendatorn vid arrendeavtalets upphörande inte avsåg att fortsätta mjölkproduktionen. Den domen kan alltså inte anses relevant för målet vid den nationella domstolen.

41 Den slutsatsen kan alltså dras att när ett arrendeavtal beträffande ett mjölkproducerande jordbruksföretag löper ut kan den till företaget knutna referenskvantiteten enligt artikel 7.2 i förordning nr 3950/92 helt eller delvis överföras till upplåtaren endast om denne är producent i den mening som avses i artikel 9 c i nämnda förordning.

42 Emellertid kan artikel 7.2 inte ges den tolkningen att den utesluter möjligheten för upplåtaren att överföra jordbruksföretaget till tredje man med de därtill knutna referenskvantiteterna när han inte har för avsikt att själv överta produktionen eller saluförandet av mjölk när arrendeavtalet löper ut. Det skall nämligen erinras om att bestämmelsen i fråga inte särskilt avser "upplåtare" utan "producenter" som tar över företaget. Härav följer att denna bestämmelse inte innebär att det är omöjligt för upplåtaren att vid nämnda tidpunkt överföra jordbruksföretaget till tredje man tillsammans med samtliga eller delar av de därtill knutna referenskvantiteterna, bland annat genom försäljning eller utarrendering. I det fallet skall denne tredje man, som "tar över företaget" i den mening som avses i artikel 7.2 i förordning nr 3950/92, vara producent i den mening som avses i artikel 9 c i förordningen.

43 Följaktligen skall tilläggas att det, i avsaknad av särskilda bestämmelser i förordning nr 3950/92, visserligen är medlemsstaterna som i sin lagstiftning skall föreskriva hur en sådan överföring skall ske, men att ett tillfälligt övertagande av referenskvantiteter från upplåtarens sida, enligt gemenskapsrätten, är tillåtet endast om det är nödvändigt och så kortvarigt som möjligt. Att tillåta långvariga tillfälliga tilldelningar av referenskvantiteter till upplåtare som inte har för avsikt att producera mjölk skulle strida mot den allmänna systematiken i förordningen om tilläggsavgifter för mjölk och principen om att referenskvantiteter inte kan tilldelas en jordbruksföretagare annat än om han är mjölkproducent.

44 Slutligen bör det också utredas exakt vid vilken tidpunkt den upplåtare, som efter det att ett arrendeavtal har löpt ut övertar ett mjölkproducerande jordbruksföretag och har för avsikt att producera mjölk, måste vara producent, i den mening som avses i artikel 9 c i förordning nr 3950/92, för att kunna tillgodoräkna sig de referenskvantiteter som är knutna till företaget.

45 Det är riktigt att det i förordning nr 3950/92 inte finns någon uttrycklig bestämmelse om detta. Det skall emellertid påpekas att artikel 7.2 i nämnda förordning inte kan tolkas så, att den innebär att upplåtarna, för att kunna överta

jordbruksföretaget i fråga med de därtill knutna referenskvantiteterna, måste vara mjölkproducent exakt vid den tidpunkt då arrendeavtalet löper ut. Med hänsyn bland annat till det huvudsakliga syftet med denna bestämmelse, som är att undvika att referenskvantiteter tilldelas personer som önskar dra rent ekonomiska fördelar av denna tilldelning, är det tillräckligt att upplåtarna vid ovannämnda tidpunkt visar att de med säkerhet och snarast kommer att bedriva verksamhet som mjölkproducenter.

46 Mot bakgrund av samtliga ovannämnda överväganden skall följaktligen tolkningsfrågorna besvaras på så sätt att artikel 7.2 i förordning nr 3950/92 skall tolkas så, att det när ett jordbruksarrende beträffande ett mjölkproducerande jordbruksföretag löper ut endast är möjligt att helt eller delvis överföra den till företaget hörande referenskvantiteten till upplåtaren om denne är producent i den mening som avses i artikel 9 c i nämnda förordning eller om han vid tidpunkten för arrendeavtalets upphörande överför disponibla referenskvantiteter till tredje man, som är producent. För att de relevanta referenskvantiteterna skall kunna tilldelas upplåtarna enligt artikel 7.2 i förordning nr 3950/92 är det tillräckligt att de vid den ovannämnda tidpunkten visar att de med säkerhet och snarast kommer att bedriva verksamhet som "producenter" i den mening som avses i artikel 9 c i denna förordning.

Rättegångskostnader

47 De kostnader som har förorsakats den tyska regeringen samt kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

— angående de frågor som genom beslut av den 22 september 1999 har ställts av Schleswig-Holsteinisches Oberverwaltungsgericht — följande dom:

Artikel 7.2 i rådets förordning (EEG) nr 3950/92 av den 28 december 1992 om införande av en tilläggsavgift inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter skall tolkas så, att det när ett jordbruksarrende beträffande ett mjölkproducerande jordbruksföretag löper ut endast är möjligt att helt eller delvis överföra den till företaget hörande referenskvantiteten till upplåtaren om denne är producent i den mening som avses i artikel 9 c i nämnda förordning eller om han vid tidpunkten för arrendeavtalets upphörande överför disponibla referenskvantiteter till tredje man, som är producent. För att de relevanta referenskvantiteterna skall kunna tilldelas upplåtarna enligt artikel 7.2 i förordning nr 3950/92 är det tillräckligt att de vid den ovannämnda tidpunkten visar att de med säkerhet och snarast kommer att bedriva verksamhet som producenter i den mening som avses i artikel 9 c i denna förordning.

Colneric Gulmann Skouris

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 20 juni 2002.

R. Grass F. Macken

Justitiesekreterare Ordförande på sjätte avdelningen